

Szerkesztőség és kiadó hivatal

P. a. c. SIMON F. Y. ház a város-
házán Debreczenben

HIRDETÉNYEK.

Előzetes pénzek és a hirdetés körüli panaszok
valamint a lap szilveszteréig illető
munka költségei ide intézendők

Előzetes levelek csak ismert kezektől
fogadottak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Hejyben házhoz hordva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre 10 ft — k
Félévre 5 ft —
Negyedévre 2 ft 50
Egy hóra 1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopetitorsor egyszeri beiktatásért 5 kr

Bélyegdíj minden hirdetésért külön 20 kr

Nyilttér 4 hasábsor petitorsorért 20 kr.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Szombat, szeptember 12.

176. szám

A spanyol-német viszály.

Midőn a kromsieri fejedelmi találkozás után a tartós béke kilátási megnyugvásba ringatták Európa népeinek hangulatát s a csak nemrég oly aggasztó fordulatot vett afghán határkérdés által a kedélyekben fölvert hullámgyűrűk lassankint elsimultak, éppen azon kedvező helyzetben voltunk, hogy a háboru eshetőségére semmi jel, semmi gyáms nem hagyott fönn következtetést: mint a felhőtlen égből lecsapó villám, egyszerre váratlanul jött a spanyol-német konfliktus és egész flagrans alakban lépett föl, fölzávarta Európa közvéleményének kedélyét.

Yap sziget megszállása egy német agynaszád által s a szigeten a német lőbőgő kitézése végletekig fölízta a spanyol főváros népének alsóbb rétegeit, melynek féktelen szenvedélye zavargásban, demonstrációkban keresett kitérést a németek ellen. Megrohanták a német nagykövetségi palotáját, letépték a német nemzet, czimert és lőbőgőt. Ez a tény tette egyszerre akuttá a kérdést; mert az a féktelen művellet, a mit a spanyol tömeg a német nemzet symbolumain véghezvitt, a legkihívóbb és legerősebb becsületsértés. Erti ezt mindenki és jól tudja, hogy Németország hatalmas és egy hatalmas állam ez nemzet nem türi el azt, hogy idegenek legázolják becsületét.

A Carolin-szigetszót birtoklásának kérdéséből így lett egyszerre „casus belli.“ Pedig természetére és formájára nézve sokkal egyszerűbb és jelentéktelenebb volt ez az ügy, mintsem előre látható lett volna, hogy egy esetleges nagy háboru gyuanyaga rejlik benne. A német és spanyol kormány között csendesen folytak diplomáciai uton a kiegyenlítés iránti tárgyalások és senki sem tartotta legtávolabbról sem lehetetlennek, hogy szükség esetén egy nemzetközi választott bíróság ítélte, melyre nézve Bismarck vette föl a propositiót, békés megol-

dásra vezeti a spanyol-német differenciákat.

A madridi tüntetések és a német zászlósértés természetesen más fordulatot adtak a dolognak, melynek súlypontja most már nem a Carolina-szigetek birtoklásának kérdésén nyugszik, hanem a németek megsértett becsületének rehabilitációján.

A koczka el van vetve. Az a kérdés: van-e még, lehet-e még a fegyveres elégtétel módjától eltérő expediens a német zászló rehabilitációjára?

Spanyolországban, úgy látszik, a közvéleményen erői vett a szenvedély, legalább a nép egy részét magával sodorta a harcizás izgalom. Madridban háborut követelnek Németország ellen. Pedig ha a két viszálykodó fél valamelyikének érdekében áll oda hatni, hogy a háboru elkerülhessék, úgy az épen Spanyolország. Mert mire alapíthatja ezen állam egy spanyol-német véres háboru bonnyodalmiból a győzelmes kibontakozás kilátását? Saját erejére bizonyára nem. Mert egy másodrendű állam, mely az anyagi erőnek, a hadi készütségnek oly csekély mértékével rendelkezik, hosszas belső bajai miatt ki van merülve, saját érdekében éppen arra van utalva, hogy tartós béke mellett igyekezzen fejleszteni, gyarapítani erőit és intézményeit, mert ezen belháborgásoktól oly sok időn át téptett állammak nagy szüksége van a konszolidációra. És Spanyolország megdolatilannul kész volna megmérkőzni Közép-Európa legerősebb nagyhatalmaságával, — legalább a madridi nép fölízgatott szenvedélye nem tartja ezt házájára nézve koczkázatos vállalatnak.

A szövetségesek kérdése, idegen segíly kilátásai szintén nem lehetnek biztatók Spnyolországra nézve. Mert a mai konstellációk mellett, midőn a nagyhatalmak közt oly erős a barátságos viszony és annyira közös érdek a béke fanntartása, alig hihető, hogy Spanyolor-

szág a németek ellen egy latin fajharcot képes volna földézni.

Spanyolországban tehát az fekszik inkább érdekében, hogy a háboru hajhászata helyett módot, utat keressen, miképen lehetne a becsületében megsértett Németországot kiengesztelni.

Szerencsére, — éppen Spanyolország szerencsésére — a német zászlósértés által földéztettség békés kiegyenlítésére, úgy látszik, nincs veszte a remény. Egyrészt arra mutat azon mérséklet és nyugodtság, melylyel Berlinben a madridi események híret fogadták. Az erőnek önmérséklete és a lázas önkivületbe esett gyöngével szemben, a ki beszámíthatlan állapotba jutott. Erre mutat továbbá az a körülmény, hogy maga a spanyol kormány sem engedte magát elragadtatni a tömeg szenvedélye által, nyugodt mérséklettel veszi az eseményeket és ura akar maradni a helyzetnek. Ily helyzetben a sértettefelnak adandó elégtétel elejét veheti a háborunak és a Spanyolországra nézve abból származható végzetes következményeknek.

A német-spanyol viszályt a sajtó folyton kedvezőben itéli meg. A Nordd. Allg. Ztg. nagyon dicséri a spanyol kormány szilárd magatartását s konstatálja, hogy a spanyol nép körében is fordulat állt be, mely belátja, hogy nagyon mesze ment s ennek folytán sokat jóvá kell tenni. A spanyol kormány válasza azonban még mindig nem érkezett meg. Magánhírek szerint a jegyzék vissza fogja utasítani a választott bíróságot s az ügy elintézését rendes diplomáciai uton óhajtja. — A spanyol kormány három nap alatt 27 sajtópórt indított s ugyanolyi lapot foglalt le. A királyé családjával s az egész udvarral visszatért Madridba.

Tisza Kálmán kormányelnök tegnap szeptember 11-én reggel indult a slavoniai hadgyakorlatokra. A királyi vonattal Barcon találkozott és ezután ő felsége mellett marad a hadgyakorlatok befejezéséig. — A szerb királyi pár budapesti időzése alatt a kormányelnök nem lehetván a fővárosban, a feleséges vendégekkel szemben gróf Széchenyi

Pál közgazdasági miniszter fogja őt helyettesíteni. — Budapestre f. hó 17-én tér vissza a kormányelnök, rövid időzésre, hogy aztán egész családjával Kolozsvárra utazzék fia, István nászünnepejére.

A vám és kereskedelmi szövetség megújítása. Azon hirre vonatkozólag, hogy az osztrák és a magyar kormány között a vám- és kereskedelmi szövetség megújítására és az azzal összefüggésben álló szerződésekre vonatkozó tárgyalások előre láthatólag még az idén teljesen befejeztetnek és így az azokra vonatkozó törvényjavaslatok a két törvényhozás elé terjesztetnek, — azt írta a „Bud. Corr.“, hogy a kiegyezés legfontosabb pontja a quota-arány meghatározása, melyet az 1867. XII. t. c. 19 és 20 §-ai értelmében a magyar országgyűlés és az osztrák birodalmi tanács által kiküldendő regnicolaris deputációk állapítottak meg, és hogy ennek folytán a két kormány között folyó tárgyalások befejezése előtt, még ezen regnicolaris deputációk kiküldése és azok határozathozatala lesz szükségessé, miért is a kiegyezésre vonatkozó javaslatoknak a törvényhozások elé leendő terjesztése hónapok eltelte előtt nem várható.

Előleges színházi jelentés.

Van szerencsém értesíteni sz. kir. Debreczen város n. é. közönségét, miszerint a tekintetes színházi bizottságnak megitsztelő bizalma folytán — a tekintetes tanács jóvá hagyásával megerősítve — én biztattam meg a legközelebbi három évre a városi színház igazgatásával, ennek folytán színtársulatommal f. szeptember hó 21-én a városba érkezem és az előadásokat Szombaton f. é. Szeptember hó 26-án a nagyteremű közönség müigényeinek megfelelő fényvel és ünneplésséggel — bérletfolyammal kezdem meg.

A színtársulat névsora és működési köre:

Intéző személyzet, igazgató: Aradi Gerő. Általános rendező: Somogyi Károly. Szakrendező: Bokodi Antal és Boros Lajos. Karnagy: Spiller Ernő. Ügyelő: Torday Károly.

Szereplő személyzet:

Somogyi Károly, társalgási jellem és hős szerelmes. Bokodi Antal, kedélyes apa-jellem komikus. Zilahy Gyula, lyrai szerelmes és társalgási bouvivant.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

A B Á R Ó N É.

ELBESZÉLÉS.
Irta VÉRTESI ARNOLD.
(Folyt. és vége.)

Csorba Dezső ijedten, remegve kiáltott föl:

— Margit!
— Hónapokon át vártam önre, — folytatá a nő, — hittem, hogy eljön, nem hagyhat el. Elhagyott!

Lázasan hullámozottak az érzések Csorba Dezső szívében, összezavarodtak a gondolatok fejében.

— Esküszöm Margit, hogyha tudtam volna...

— Tudnia kellett volna. Bűszkeségem állázbát, mikor hiába vártam önt. Anyám egyre uszolt: ne taszitsam el magamtól a kinálkozó szerencsét. A bosszú és keserűség egy pillanatban ráhagytam huzni újjamra a jeggyűrűt. De még akkor is vártam önt. — Vártam egész a templom küszöbéig, az oltár lépcsőjéig. Ott is letéptem volna fejemről a menyasszonyi koszorút. Lehetetlen gondoltam, hogy el ne jöjjön, ha szeret. Nem jött el!

— Ne tovább Margit! — kiáltott föl az ifju. — Esemlet vesztsem. Ne tovább!

A nő fölemelte lángoló arcát:

— Vádol meg?

— Nem vádolom, csak magamat, — sóhajtott fel Csorba Dezső; — csak saját gyávaságomat, kishitűségemet vádolom. Azt hittem, a hazugság kárázata, a hiúság elkábitotta önt, azt hittem, elfelejtett, megtagadott engem. Remegő szívvel vártam én is a híreket, melyek örül szoltak, remény és két-

ségbeesés közt bányódva. Akkor hallottam, hogy már jegyet váltott Benőffy Akos báróval. Oh! ha szeretet volna, nem cselekedte volna ezt, azt gondoltam akkor én is. Ha szeretett volna, várt volna reám:

— De hát miért hallgatott? — kiáltott fel lázasan Margit.

— A távolság elválasztott bennünket egymástól. A rangkülönbség szintugy. Én egy szegény falusi jegyző fia vagyok. Félttem a megszégyenítéstől, a kinevettetéstől. Nem volt még biztos kenyerem sem. Azt kellett előbb megszereznem, hogy becsülettel léphessek ön elé s elmondhassam: „Margit, akar-e most már nőm lenni?“ Hallgattam, mert hittem önben, határtalanul bízam az ön érlelkében. Aztán meg hallgattam, mert nem volt több hitem s pirultam gyáva panaszba önteni ki szívem fájdalmát.

Margit, ki roskadozva hallgatta ezt véggig, most újra fölemelkedett. A könnyeken át csodás fégyben ragyogtak szemei:

— Ön hát szeretett engem?

Aztán újra lehanyatlott feje s zokogva takarta el arcát, mialatt az ifju ünneplésen emelte föl kezét:

— Az élő istenne esküszöm, hogy nagyon szerettem!

Margit mindegyre hevesebben zokogott. Csorba Dezső nyerte vissza először nyugalmát:

— Ön mondta, Margit, hogy ami elmúlt, az elmúlt. En igaztalanul vádoltam önt, ön igaztanul vádolt engem. Felejtük el a múltat örökre s bosszússan meg nekem!

Margit kavessen megragadta az ifju kezét:

— Nekem, nekem bosszússan meg!

E pillanatban mintha megmozdult volna a függöny, mintha az ajtó kinyílt volna a

hátterben. Megrezenve tekintettek oda. Valaki megleste volna őket.

Egy darabig valami dermesztő félelem hatása alatt mintegy oda szögezve állt Margit; aztán elszántan az ajtóhoz ment, gyorsan kinyitotta azt s benézett a másik szobába. A szoba üres volt.

Csorba Dezső remegve kíséte szemével a bárónét, ki bággydán fejét kezére támasztva, szótlán ült egy ideig. Csak mikor kezét elvonta arcáról, akkor látszott, mily szörnyű sápadt.

— Kárpótlással tartozom önnek, — szólalt meg a báróné halkán; — boldogsággal akarom elárastani önnek egész életét. Ön újra szeret s én karjai közé fogom vezetni önnek azt, a kit szeret.

— Ne kényszerítsen pirulnom Margit, — viszonoz Csorba Dezső; — Eláruljam önt másodsor is? Most mikor már tudom...

— Egy szót se a multról! — szakította félbe Margit. — En meghaltam önnek, ön meghalt nekem örökre. De a sirokon is kihajt a virág, új tavasz jön, új szerelem. Miért pirulna azért?

Csorba Dezső hevesen akart felelni, de Margit szeliden karjára tette kezét:

— Most menjen. Szeresse Ilkát s tegye boldoggá!

— Mondtam, mert nem tudtam, hogy komoly, igaz érzés-e az de most meggyőződtem.

— Miről? — kérdezte a leány s büszkén fölemelte fejét s élesen szemébe tekintve nővérenek,

Margit kényszerült pirulva elfordítani arcát. Hanem aztán újra kezdte:

— Lásd édesem, ne tagadd, hegy szereted. Egyszer már bevallottad,

— Gyeimek ésszel tehettem: de ma okosabb vagyok. Pár nap alatt sokat tanul

tam. En is méltóságos asszony akarok lenni, mint te.

— Hallgass esztelen. Az én sorsomat akarod?

— A mi sorsunk nem lehet egyforma — viszonoz fagyosan a leány, — én meg fogom tartani, a mit az oltár előtt fopadok.

— Margit hevesen, fenyegetőleg kiállt föl:

— Ilka! Hát azt hiszed szerencsétlen!...

— Ki mondta neked, hogy én mit hiszek? Eresz engem a magam után s menj te is a magadén.

Másnap határtalan örömmel jelenté Székelyné Margitnak, hogy legforróbb vágya teljesült: Ilka menyasszony.

— Menyasszony? — kiáltott föl megröppenve Margit.

— Igen, igen; menyasszony, — erősítette a mama. — Csudálkozol ugye? Magam is csodálkozom, o'yan gyorsan ment. Pompásan viselte magát ez az Iluska. Pedig már azt hittük, hogy Szentgyörgyiék egészen elkaparították előlünk.

Margit reszketett.

— Hát csakugyan igaz? Hát az a nyomorult vén ember, az a Dombóváry...?

Székelyné meglepetve tekintett leányára.

— No, no Margit, ne tüzeskedjél. Te talán nem is örülsz testvéred szerencséjének?

— Nem, nem! — kiáltott föl Margit lázasan; — ennek a házasságnak nem szabad megtörténni!

— Es miért nem szabad? — kérdezte gunyosan Benőffy báró, ki e pillanatban megjelent neje háta mögött.

A bárónak máskor rendesen sápadt arca most langpiros volt s egész testében idegesen reszketett.

Margit egy pillantást vetett rá s eszé-

Tatai aljgyzö.

az helyiség kiadó
kiadó.
épületeskel
vadás.
bo d első es-
tisedes mérték.
ok.
fővárosi szarván

Vidéki megründelések pontosan teljesítettnek.

Demidor Imre, drámai és társalgási jellem szerepekre.

Kápolnai Béla, operetttenor és társalgási szerelmes.

Gyöngyi Izó, tenor-buffóénekes és komikus.

Boross Lajos, bass-buffóénekes, kedélyes apa.

Váradi József, népszimű és operette bariton énekes.

Ferenczi Gyula, cselszövő és drámai apa.

Sajó Endre, szerelmes társalgási, operetttenor baritonénekes.

Tollasi Adolf, naturburs-komikus.

Különléte segédszereplők és kardalások: Marosi Ernő, Makróczy János, Betleni László, Hunosi Ernő, Bognár János, Selényi Antal, Parányi Adolf, Palotai Antal, Markovics Henrik, Takács József, Tamási Gábor, Bertalan Gyula, Batori István, Palotai Gyula, Bogáthi Médárd, sugó.

Follinusz Csizgázi Etel, fiatal hösnő, drámai és társalgási jellem szerepekre.

Spányi Lenke, operette coloratur énekesnő.

Nagy Ibolyka, drámai és vígjátéki szende és társalgási szerepekre.

Órley Flóra, operette és népszimű játkénekesnő.

Bodrogi Lina, szende és naiv szerepekre.

Bácskai Julcsa, népszimű és operette suprette énekesnő.

Somogyiné Nagy Julia, dráma-vígjátéki és hősanya szerepekre.

Ellinger Ilonka, vígjátéki és operette naiv szerepekre.

Bodroginé, operette alt-, és komika anya szerepekre.

Litzenmayer Poldi, balettánczosnő, társalgási subrette szerepekre.

Litzenmayer Szidi, balettánczosnő, operette énekesnő és vígjátéki szereplő.

Bokodiné, drámai szende és társalgási szerepekre.

Foltyniné Amália, drámai anya.

Váradiné, subrette és társalgási szerepekre.

Különléte segédszereplők és kardalások: Kócsi Erzsébet, László Etel, Munkácsi Feréz, Sulinka Mariska, Belme Erzsébet, Szida Teréz, Vertán Anna, Osvath Borcsa, Makróczyiné, Homoki Anna, Szabó Berta, Konti Fáni, Lévy Ilon, Takácsné, Szöllösi Hermin, Fodor Szereina.

Zenekari személyzet: Karmester és kartinótó: Hatvani József; Zenekar igazgató: Müller Károly; Vonó hangszerekre: Müller Robert, Keymár József, Riedl Agoston, Pokorni Lajos, Karaszk Ferdinánd és Spitzer József; Fuvó hangszerekre: Fentzel Rezső, Bojacsek József, Hübner János, Ruppert Ferencz, Grünner Ferencz, Kvintus József, Kovács Antal, Nerád János, Schneller Vilmos, Kuth József.

Pénztárnok: Nagy Borcsa. — Festő: Kaiser Ferencz. — Ruhatárnok: Püspöki Imre, Orosz György, Szilágyi András. — Felelős színlaposító és szertáros: Tóth Mihály.

A bérlet beosztása és árai mint az előző évben volt. Idénybérlet (nyolcz bérlet folyamra) 160 előadásra: Családi páholy 600 frt. Alsó- és közép-páholy 420 frt. Felső páholy 260 frt. Elsőrendű támlásszék 100 frt. Másodrendű támlásszék 80 frt. Földszinti zártzék 60 frt. Emeleti zártzék 50 frt.

Husz előadásra azaz egy bérletfolyamra: Családi páholy 90 frt. Alsó- és közép páholy 60 frt. Felső páholy 40 frt. Elsőrendű támlásszék 15 frt. Másodrendű támlásszék 12 frt. Földszinti zártzék 8 frt. Emeleti zártzék 6 frt.

Tisztelettel kérem a n. é. bérlet uraságokat, miszerint a múlt évben bérlet helyeik meg vagy nem tartása iránt f. Szeptember hó 20-ig Foltényi Vilmos úrnál d. e. 9-12 és d. u. 3-5 óra között a színházi irodában intézkedni sziveskedjenek. — A 20-ig ki nem bérlet helyek közrejelzésre bocsátatnak.

Színlapbérlet egész időnyre 1 frt 60 kr. erre bérlet lehet — nyugta átvétele mellett — a színlapostónál, vagy a színházi pénztárnál. Kéretnek a színlapbérlet uraságok méltóságának a színlapbérlet bérlettel és aláírásával ellátott nyugtát venni és becses nevüket a bérletkönyvbe írni.

A megnyitó ünnepélyes előadás részletes programját a jövő héten fogom közzétenni.

Nagyérdemű közönség! A nagy ígéreteket mellesz akarom, egyedül a debreczeni n. é. közönség elismert műgényeinek kellő megfigyelése után azokat minden tekintetben kielégíteni leend főtevékenységem. — Bátor vagyok szives figyelmébe ajánlani szintársulatomat, becses pártfogását kérve.

Debreczenben 1885. szept. hó 12-én. Teljes tisztelettel.

Aradi Gerő, színigazgató.

Napi hírek.

— A külföldi gazdák diszes csoportja ma d. u. 2 órakor különvonaton érkezett meg városunkba. Fogadtatásokra óriási közönség jelent meg az indóháznál. — A perrott városunk intelligenciája teljesen elfoglalta, s különösen a gazda közönség mutatott feltűnő és nemes érdeklődést külföldi gazdátársai iránt.

Többek között ott voltak a következők: Simonffy Imre polgármester, Kis Lajos orsz. gyűl. képviselő, Boczkó Sámuel főkapitány, Nánási Ferencz-Szűcs Mihály gazd. tanintézet tanár Rab László gazd. tanácsnok, Laky Lajos tanácsnok díszmagyarban, Csiky Lajos akad. igazgató Pap Ferencz főjegyző, Huftlész Kázmér, Klein Gyula; Béer Kálmán, Mérszáros Kálmán alkaptányok, Szesztina Lajos, Dr. Szikszay Sz. Lajos Domokos Kálmán, gazd. tanintézet igazgató, Mayer Emil gézmalom igazgatója, Berger Henrik, Szunyogh Sándor, Karap Mór, Bészler Lajos Spéry Tivadár, Békeasy László, Buzás Elek, Fazekas Sándor, Csutak Kálmán, Jámbor Ferencz, Polgári András, Szentesi István, Kuczik Gábor.

Számos magánfogát várta a vendégeket, s régen láttunk olyan impozáns hosszú kocsisort városunk utcáján, mint ma délután. Két óra tájban robogott be a vonat az indóházba s a vendégek Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester köré csoportosultak, ki a következő rövid üdvözlő beszédet mondotta: „Mint Debreczen sz. kir. város polgármestere, a városi hatóság nevében örömmel üdvözlöm önöket tisztelt Uram — különböző országok hírneves gazdait, szakértelmeiket — kik a budapesti országos kiállítás megtekintése alkalmából hazánk gazdasági viszonyainak tanulmányozását

ezelő körutjokban városunkat is habar rövid időre meglátogatni, s ez által bennünket megtisztelni méltóztattak. Mi örömmel vártuk önöket, s eljövételükért fogadják a mi őszinte köszünetünket s azon szívből eredő kíváncskunkat, hogy önöket kedves vendégeinket a gondviselés sokáig éltesse.“ A zajos éljenzés lecsillapulta után. Egán Ede miniszteri megbízott a következő szavakkban köszönte meg a szives fogadtatást: „A nyugot ime eljött a kelethez, hogy saját meggyőződése szerint elosztlathassa azon tévhitet mely a nyugaton Magyarországról és különösen ennek gazdasági viszonyairól forgalomban van. Első sorba természetesen a nagy magyar Alföld termésein Debreczenbe jöttek, melynek ő vendégszeretéről előre meg vannak győződve. Ennek legfényesebb bizonyítéka már maga a mai fogadtatás, melyért egy a miniszterium mint az ide rándult gazdaság kitünősége nevében Sz. Kir. Debreczen város polgármestere és a nagyszámban egybegyűlt tisztelt városi közönségnek legforróbb köszünetét nyilváníja. Eljen Debreczen!

A miniszteri kiküldött e lelkes szavait szünni alkarakó zajos éljenzés követte majd a bemutatások melyek után a vendégek kocsiukba ültek egyenesen az „Eprekterbe“ hajtottak onnan visszatérve pedig a gőzmalomba. Este a „Biká“-ban bankett lesz a hol a helybeliek részéről magyar, német, francia és angol nyelven fognak toastok mondatni.

— Debreczeniek és a hajdumegyiek az erdélyi kultúregyletért. A debreczeniek közönsége — a mint az erdélyi kultur egylet legközelebbi kimutatásából meglátszik — valahára megtört. A királyhágontúli fenyegetett magyarság megmentésére debreczeni polgárok is kezdek leróni köteles tartozásukat, s pedig néhányan nagyobb összeget adományoztak. A kimutatáson Debreczenből következő nevekkel találkozunk: Huzly Lujza 10 frt. gr. Csáky Kálmán 20 frt. Szepessy Antal, Bodoky Lajos 10-10 frt. Mester József, Poós Gyula, Spéry Tivadár, Szepessy Gusztáv, Haraszthy Gyula, Szögyényi István, Dr. B. Kányi Miklós, Hajdu Gyula, Karap Mór 2-2 frt, a „Kaszinó“ és Zimmermann Gyula tanár 100-100 frt. Gr. Dégenfeld Gusztávné 5 méltósága; gyűjtőívén alapították lettek Gr. Dégenfeld Gusztávné és Péchy Mihály honv. h. százados 100-100 frt. Rendes tagok: öv. Hagi Mihályné 25 frt. Gerzon Ödön és családja 10 frt. Csiffy Katalin szintén 10 frt. Ferenczy Elek szolgabíró, a kultúregylet lelkes barátja, bekülte a központ-hoz azok neveit, kik eddig aláírtak, az ivet további gyűjtés céljából megvizsartatja. Az eddig aláírtak nevei: alapító tag Schwarz Sámuel 100 frt. Csegéről; rendes tagok: Simay János jegyző. Feldmesser Gyula kereskedő, Grósz Adolf gézmalom tulajdonos Simon Ferencz törvénybíró, Goldberger Berta, Stark Gyula keresk. 2-2 frt. Bachrach Gyula bérlő és Flamm Miksa birto. os 10-10 frt. mindnyájan Csegéről.

— Adakozás. XIV-ik közlemény a helybeli kollégiumnál tervbe vett zene és

metlen-e nekem, ha azt a dalt éneklé a nagy dobrol; ebben az esetben ő rökön kért volna azt több elő nem adni. De én azt feleltem neki: „Mit tehetsz te róla, ha a dalt ban úgy mondják?“

Igy hát Regina második este is elénekelte a dalt a nagy dobrol, hogy „Csinnárraita bumm!“, de ezuttal komikusabb és diszkrétebb jellegűt adott a refrainek, amennyiben egy gyöngéd csókot vetett a zenekarban ülő dobos felé.

Jenő ur szalatt nem volt ott a színházi hátsó kijárójánál s én örültem rajta, mert így Taponnier ur társaságában maradhatna és megismerkedhettem Regínával.

Megvartuk öt előadás után. Csakhamar megjelent egy kis fiatal ember karján. — „Papa bemutatom neked Alfréd comte urat, jó barátaim egyikét. — Igen örvendek uram,“ mormogott zavartan Alfréd vicomte ur. — Igen takaros volt ez a kis vicomte rózsás arczával, kis szöke bajuszával, de a megtermett nöszemély mellett olyanok fel, valami iskolás gyermek

A következő este újabb bizalmas kőleni valói voltak Taponniernek. — „Ma a lányomnál villásreggeliztem egyedül voltunk, épügy mint hajdanában. — la Bruyère utcában lakik egy pompás lakásban. „Milyen kellemes lenne, mondán ha együtt lakhatnánk!“ — „Oh papa! vala szola, bajosan menne az.“ — „Igaz van nekem bizony nem is lenne az jó.“

Igy ment ez két héten keresztül. Taponnier ur megfialodni látszott. Uj kalapot hordott és kékpetyes nyakkend t. De bizalmas beszélgetéseket nem folytatott többé.

— „Es Jenő ur?“ — Ó, az igen mulatságos ember. Csak tudnám, honnét szedi azokat a pompás apró történeteket! Nagyon takaros ez a párocska. Tudom, hogy ön mit akar mondani. En is megmondtam neki. De ő azt válaszolta: „Nincs igazad, atyus, ha szemrehányásokat teszel nekem“ s ezzel megölt és megcsipte az arcomat, épügy, mint kis leány korában szokta. Mint szólhattam neki? Egyébiránt jó szíve van a gyermeknek. Képzeld csak, megkérdezett, vajjon nem kelle-

be jutott az orvos figyelmézetése, hogy egy erős fölindulás életébe kerülne a bárónak, szívsvélhűdés érheti azonnal.

Erezte, hogy kezében tartja ennek az embernek az életét. Most elszakíthatja s ezzel szab d lehet... Talán még boldog is lehet!

De a kötelesség szava erősebb volt szívében. Szava, pillantása csillapítólag szeliden fordult férje felé:

— Azt hittem Ákos, hogy neked van kifogásod a házasság ellen. Egyébként Ilka itélje meg maga legjobban. Mi pedig utazunk el Ákos, a hogy kívántad.

— Miért épen most? — kérdezte a férj komoran.

A nő karját férje karjába öltötte:

— Mert ez a levegő neked nem használ s nekem kötelességem övni életedet.

Es ennek a kötelességnek még sok éve követel ezett, aztán gyszos, sivár évek, a miket nem édesítette meg sem a múlt emléke sem a jövő reménye.

Egy ifju elzúlótt életével pedig kinek jutna eszébe örödni, valjon a tébolyda, vagy az öngyilkosságnál fog-e végződni az?

A nagy dob.

Jules Lemaitre től.

(Folyt. és vége.)

A dal viharos tetszést keltett. A közönség fölemelkedett, látványgyre állott és a padokra bágott, hogy lássák a muzsikust, a ki szégyen pírral arczán legjobb szeretete volna hangszerébe bujni. A kockás melényü ember is feltűnt és teljes erővel tapsolt.

Mialatt az énekesnő második versszakot énekelte, Taponnier ur hirtelen elhalványodott. Ajaka reszketni kezdett, — s még a jó öreg

uról is megfeledkezett. hogy idejekorán beleüssön a dobba. Tekintetét merően az énekesnő arcára szögezte, s azt sugta felém:

— „De én istenem... istenem... hisz ez ő!“

— Kicsoda?

— „A leányom! Az én kis Reineom!“

— „Bizonyos ebben?“

Es csakugyan közelabbi és hosszabb szemlélet után én is találtam hasonlatosságot az énekesnő és a között az arczképen látott kis leány között.

— „No ha ez ugy van, mondám Taponnier apónak, akkor előadás végeztével meg kell öt várnuuk.“

— „Igen... igen... bizonyára, de nem tudom, vajon... Akar ön nekem egy szívességet tenni! — Akkor kérem, jöjjön velem.“

„Szives örömet, Taponnier ur.“

A diva újabb és újabb pajkos dalokat énekelte, mert a közönség nem tudott vele eltelni, s frenetikus tapsviharral kísért minden dalt. A szereplőnő igen nagy sikert aratott. A helyiség igazgatója, egy tisztos külsejű ember, végül, a műintézet szokásainak megfelelőleg, kilépett a színpadra, s így szólt: „Uram és hölgyeim, a nagy művszót, a kinek épen most volt szerencséje, önök előtt először énekelhetni, mademoiselle Regínának hívják!“

Taponnier apó e szavak után felém fordult és diadalmal arczal mndá: Lásza, nem-e megmondtam? Reine, Regina, ugyan az a név, csakhog latinosan.

Néhány percz múlva ott vártunk a színház hátsó ajtajánál, a művészek bejárójánál.

Regina megjelent. A kockás melényü ember vezette a karján. Taponnier apó feléjük közeledet.

gogy az intézet nek. Együttal it meggy őszig a hatott toasztok len megleltjő család tegja let

— Felhiva czeni lkos arat leltározása alka tak a tulajdono melyek javítás csőd megnyilta váltattak: felsz ismeretlen tulaj lezetésen melle lodamban 30 n jenek, mert elle csőd értékesítés kal együtt a adadni. Debreczen s. k. tömeg 973 sz.

— A pos ber hó 1 etől ke olvassuk — az vatalok által utánvételek és szége, a monar trról 300 írta enyai a távirat összege. A mot chióból az oca ezekből a mona nyok és 300 ír nyok küldhetők

— Gyász Fer nozné szül gyermekeivel: és Bélával fájó ják a szeretett SZENTPETER dai tisztnek h nek 41-ik évé hő szeptember órakor történt. A megboldogú tember hó 13 h hivallásnak sz utzai 138-ik ima után, a z örök nyugalom barátok, hivat a résztvenni ó vel meghivatik hó 11. Áldás hanvak felatt

— Az szarvasmarh pestről; ezekk József főh is, értéke enu

— A he nap reggel 13 Becsey alezre sz reggel 6 7 órakor. Gyü plom előtti

— Az annyira halad radtöl Er Mi tek, Székelyh ban elkészül né szepiem ná benyujtat közigazgatási lán októberbe latok.

— Alfö llettel tudatja folyó évi szel veldékben és

Egy este a színpadon Regina kisasszony fel.

Eltelt e kesnő föllépe közt volt é így szólt:

— „Ö e nem tudom, hogy egy kis so-át tettem atyának köte

Ö erre Ne avatkozz senmi közöd eltávoztam. tom és harm mat, hat nap sítottak el, h hibás... tö

Taponnier van mindent kabbá vált, ment át.

— „Cs tám... má nyugodt... — „Vig

Taponnier mialatt a ny után jelentés zönséget mu figyelmesen mata pontos

